

Mapa za 150 mln USD

W perspektywie 4 lat, w czasie jednej z misji wahadłowców, NASA planuje wykonanie stereoskopowych, bardzo dokładnych zdjęć 80% powierzchni Ziemi. Na ich podstawie na zlecenie Departamentu Obrony USA wykonane zostaną precyzyjne trójwymiarowe mapy. Radość potencjalnych użytkowników mać fakt, że mapy wydane zostaną w dwóch edycjach: wojskowej i cywilnej. Nietrudno odgadnąć, która z nich będzie dokładniejsza.

Rozgraniczanie nieruchomości

W czerwcu informowaliśmy, że Komisja Prawnicza URM analizuje zarządzenie ministrów gospodarki przestrzennej i budownictwa oraz rolnictwa i gospodarki żywnościowej w sprawie rozgraniczania nieruchomości. Zarządzenie to jest już wydane (z datą 5 sierpnia 1996 r.) i ogłoszone w Monitorze Polskim nr 50 z 16 sierpnia, pod poz. 469. Oznacza to jego wejście w życie z dniem 17 listopada 1996 r. Zanim to jednak nastąpi, na pewno zdążymy przedstawić zarządzenie na łamach GEODETY.

Jak nabyć swoje bez przetargu

16 lipca Trybunał Konstytucyjny dokonał wykładni ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości. Byli właściciele nieruchomości przejętych na rzecz skarbu państwa lub ich spadkobiercy mają pierwszeństwo w ich nabywaniu bez przetargu – tak

stanowi przepis. Prezes Sądu Najwyższego pytał, czy przepis ten ma również zastosowanie do nieruchomości warszawskich przejętych na mocy dekretu z 26 października 1945 r. A także czy prawo to przysługuje w przypadku nieruchomości zabudowanych, odbudowanych lub w inny sposób przebudowanych. Trybunał Konstytucyjny powiedział 2 x tak (patrz też str. 21).

Nieruchomości: projekt ustawy

8 lipca KERM rekomendował rządowi projekt ustawy o gospodarce nieruchomościami i 16 lipca rząd zaakceptował ten projekt. Na posiedzeniu rządu w połowie sierpnia mówiło się już o podstawowych aktach wykonawczych do ustawy. Rzeczywiście obecnie obowiązująca regulacja – ustawa o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości – trochę się zestarzała, głównie w związku z przemianami w kraju. Dodatkowo 22 nowelizacje przeprowadzone w ciągu ostatnich lat też nie dodają jej jasności i spójności. Projekt zawiera aż 240 artykułów, obejmując nawet tak szczegółowe regulacje, jak status rzeczoznawców majątkowych i pośredników w obrocie nieruchomościami. Ustawa określa zasady gospodarowania wszelkimi nieruchomościami. Minister Bli da wyraziła się o pro jekcie jako o swoistym testamencie likwidowanego wkrótce resortu budownictwa.

Reforma Centrum

21 czerwca Sejm uchwalił pakiet ustaw reformujących Centrum Gospodarczo-Ad-

ministracyjne Rządu. 11 lipca Senat wniósł do tych aktów ponad 120 poprawek, a 8 sierpnia Sejm rozważył senackie poprawki. Podpis prezydenta otwiera drogę do wprowadzenia reformy w życie. Wśród zaakceptowanych przez parlament regulacji założył się zapisy o urzędzie Głównego Geodety Kraju oraz Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii. GUGiK powstanie 1 stycznia 1997 r. i będzie podlegał Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji. Resort budownictwa przesunięty zostanie do Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast.

Księgi wieczyste i referendarze

Na posiedzeniu 13 sierpnia rząd przyjął m.in. projekty nowelizacji ustaw: o księgach wieczystych i hipotece, o prokuraturze, prawo o ustroju sądów powszechnych i kodeks postępowania cywilnego. W celu usprawnienia postępowania wieczystoksięgowego planuje się powołanie referendarzy sądowych (rząd mówi o stu etatach dla referendarzy już w przyszłym roku). Temu samemu celowi służyć będzie usprawnienie procedury i komputeryzacja ksiąg wieczystych. Postępowanie wieczystoksięgowe ma być uproszczone, ograniczono by działanie sądu z urzędu. Właściciel nieruchomości zostanie zobowiązany do niezwłocznego złożenia wniosku o ujawnienie swego prawa w księdze wieczystej. Postępowanie wieczystoksięgowe ma normować kodeks postępowania cywilnego. Wniosek o dokonanie wpisu składany będzie na specjalnych formularzach. Wkrótce projekty ustaw trafią do Sejmu.

PPWK górą

O ponad 100% wzrosły od stycznia br. do lipca akcje Polskiego Przedsiębiorstwa Wydawnictw Kartograficznych (dawniej Państwowego Przedsiębiorstwa Wydawnictw Kartograficznych). Inwestorów skłaniają do kupna dobre wyniki finansowe firmy. W 1995 r. PPWK zwiększyła obroty o 33%, a zysk netto o 21%. Raport Banku Handlowego przewiduje również wzrost tych wskaźników w roku bieżącym. Przedsiębiorstwo powstałe w latach 50. w wyniku połączenia prywatnego wydawnictwa z pracowniami geodezyjnymi Warszawy, do końca lat 80. było monopolistą w produkcji map i atlasów szkolnych. Obecnie musi stawić czoło wielu firmom krajowym i zagranicznym, w tym firmom „krzak”, które znikają z rynku po wydaniu jednej czy kilku map nie respektującej praw autorskich.

Samowola budowlana

Ziennik Ustaw nr 100, zawierający m.in. ustawę z dnia 5 lipca 1996 r. o zmianie ustawy *Prawo budowlane*, ukazał się 19 sierpnia. Ustawa weszła w życie 14 sierpnia 1996 r., tj. z dniem ogłoszenia. Zgodnie z nowelą osobom, które zdążyły przed 1 stycznia 1995 r. podjąć kroki mające na celu zalegalizowanie samowoli budowlanej, dano szansę uregulowania sytuacji prawnej. Samowola może być zalegalizowana tylko wtedy, gdy obiekt jest budowany na terenie przeznaczonym pod budownictwo mieszkaniowe (wg planu zagospodarowania przestrzennego) oraz spełnia wszystkie wymagania sztuki budowlanej.